

Кўргазма

Миллий санъат марказида мусаввир Темур Саъдуллаевнинг Алишер Навоий таваллудининг 572 йиллигига багишиланган «Эъзоз» кўргазмаси ўз ишини бошлиди. Фонд Форум, «IJD» Ўзбекистон рассомлари, санъатшунослари ва ҳалқ усталири уюшмаси томонидан ташкиллаштирилган ушбу кўргазмада рассомнинг Алишер Навоий асарларига багишиланган 60 та картинаси санъат ихолосмандлари эътиборига ҳавола этилди.

Т. Саъдуллаевнинг фаoliyati буюк шоир ижоди билан чамбарчас болгикдир. Унинг диплом иши маъзуус Алишер Навоий лирикасига багишиланган эди. Ҳозирги Низомийномидаги Тошкент Давлат Педагогика университети тутубати, Алишер Навоийномидаги адабийт музейдаги ишлаб бошлигач, ижодида янги уфқулар очиди. Рассом буюк мутафақирикнинг адабий меросини ўрганиб, шу асосдан образли ва графика асарлар туркумни чартиб ўрнага келмоди.

Рассом ижодининг шаклланишида му-

зей директори, таникли тадқикотчи Ҳамид Сулаймонов ва Ўзбекистон ҳалқ рассоми Чингиз Ахмиров катта рол ўйнаган. Устози Ч.Ахмиров билан биргаликда пойтактимиздаги Ўзбекистон Давлат Педагогика университети тутубати, Алишер Навоийномидаги адабийт музейдаги ишлаб бошлигач, ижодида янги уфқулар очиди. Рассом буюк мутафақирикнинг адабий меросини ўрганиб, шу асосдан образли ва графика асарлар туркумни чартиб ўрнага келмоди.

1000 йиллиги ва Алишер Навоий таваллудининг 550 йиллигига багишиланган беъзакларни яратган.

1983-2004 йилларда Т.Саъдуллаев Кодирийномидаги нашриётда ҳамда «Софлом авлод учун» журналида боз рассом сифатидаги фаoliyati юртишиб билан бирга, Алишер Навоий ва Захирiddin Мухаммад Бобур асарлар туркумни иллюстрация килаган. Рассомнинг асарлари А. Навоийномидаги адабиёт,

Темурийлар тарихи давлат музейларида, шахсий тўпламларда сакланмоқда. Унинг асарлари республика миқёсидағи, минтақавий ва ҳалқаро (Россия, Нидерландия, Покистон) кўргазмаларга кўйилган. 2012 йилда Т.Саъдуллаев «Ўзбекистонда хизмат кўрсатган маданият арбоб» ўнвонига сазовор бўлган.

Кўргазма 25 феврала қадар давом этади.

**Комила БОЙМУРОДОВА,
«Ishonch» мұхбири.
Икром ХАСАНОВ олган суратлар**

Хаёт сабоқлари

Ёзинг сўнгги кунлари. Университет ҳовлиси тест синовлари натижасини билишига келган йигит-қизлар билан гавжум.

Кимdir юқори балл тўплаб, талаба бўлганидан ҳаяжонда, кимdir бу йил ҳам омади чопмаганидан дарди ичидা.

Хўжаободлик Комилжон нинг тунларни тонгла улаб китоб титган кунларни бесамар кетмабди. У энди шу университетдаги ўқишини кўз олдига келтириб, ўзини баъдан ўкув биносига эзизкадай влоҳ тутиб турган нормуғул дарахтлардан-да бўйдор хис қилиди. Шу пайт тўда орасидан чиқкан Фанишер унинг ёнига келди. Синов пайтида Комилжон унга ёрдам қилганди.

Иккиси шу кундан иноклашиб кетди. Комилжон ҳунарманд оиласда ўстган. Отаси ва амакилари бешиксуз усталар эди. Ганишернинг отаси эса Қашқадарёдаги катта корхоналардан бирининг раҳбари. Шаҳарда иккى хонали квартираси

маган жойларини тушуни тиради.

Ёзиг таътил бошлигач, улар Қашқадарёнинг зиёратгоҳларида бориши. Қирларга чиқиб, табиат гўзалликларидан баҳраманд бўлишиди. Учинчи кун эса ҳаммаси ўзгариб кетди.

Бор. Фанишер дўстини кўчириб келди. Улар аудиторида ҳам, дарсдан сўнг кутубхонада ҳам бирга эдилар. Ой охрида гоҳ Қашқадарёга бориб тандиркабоб ет маззалиши. Гоҳ Ҳўжаободга йўл олишиб, Сулаймон тогигнинг хушманзара табиатидан баҳраманд бўлишиади.

Кунлар ўтар, ўкув иили ҳам якунланиб борар, талабалар ёғзи семестрни ёпиш билан овора. Фанларни вақтидан илгари ёғлан Комилжон дўстига ҳам қарашиб юборди. Көракли адабиётларни тошида кўмаклашди. Билан

яхши-ёмон кунларига ҳамиша шерни. Наҳотки, Комилжон... Фанишер ўйлаб ўйининг охирига етолмасди. Нима бўлганданча бир оғиз сўраб кўриш керак...

Эртаси куни йўлга отланган Комилжонни ўй алгалири соvuққина қозатишиди.

Таътил тугаб, ўқишига қайтган Комилжон ёткожонага кўчига ўтди. Фанишер эса ёлғизланиб қолмай деб бошқа факултетда ўйидиган танишини ўйига олиб келди.

Яна бир ўкув иили якунланиди. Бу орада Фанишернинг отаси ишлётган корхона касодга учради. Шаҳардаги квартира ҳам сотилди. Бошпанасидан айрилган Фанишер салкам бир ойлик овогарачирикдан сўйиг аранг ёткоҳонага жойлашиди. Гоҳи-гоҳида Комилжон билан бирга ўтказган дамларини соғиришди.

нар, аммо узук воқеаси шаштини кайтаради.

Иллар ўтди. Талабалик ҳам поёнига етди. Кўлига диплом теккан Фанишер ўтига кайтиш тараффудиди. Ухлаш олди телефони жиринглади. Онаси экан... Гап орасида... Бир пайтлар йўколган узук топилиби. Уни Мавжуда хола олган экан. Шундан бери набираси касал эмиш. Хола эса қандай кайтишини билмай виҳодин азобида охир айбига икор бўйлиб чиқибди...

Кечаси билан пушмаймонлик исқанасида тўлғониб чиқкан йигитнинг тонгла яқин кўзи илинди. Ўйонгандага кўш кўтарилиб қолганди. Апил-тапил кийиниб, шошганча Комилжон турдиган қаватга тушди. Муҳрланган эшикни кўриб, комендантнинг олдига ошиқди.

Комилжон тонгла хонасини топшириб кетганини ўтига, у ҳам Ҳўжаобод томон йўлга чиқди...

Нурбек КИДИРАЛИЕВ

ШУБҲА

Эрта тонгда хонадон эзалири бозорига бориб тандиркабоб ет маззалиши. Комилжон боши бироз оғриётганинг сабаби ўйда колди. Кайтишгач ўй бекасининг телевизор ёнидаги токчада турган узуги йўқ эди. Мехмонга билдирилмай кидиришиди.

Кайтишда эшикдан чиқиб келатган Мавжуда холани кўришганди. Балки у... Йўғе, бўлиши мумкин эмас. Неча йиллик киёматлик кўшини. Бу хонадоннинг

яхши-ёмон кунларига ҳамиша шерни. Наҳотки, Комилжон... Фанишер ўйлаб ўйининг охирига етолмасди. Нима бўлганданча бир оғиз сўраб кўриш керак...

Эртаси куни йўлга отланган Комилжонни ўй алгалири соvuққина қозатишиди.

Таътил тугаб, ўқишига қайтган Комилжон ёткожонага кўчига ўтди. Фанишер эса ёлғизланиб қолмай деб бошқа факултетда ўйидиган танишини ўйига олиб келди.

Яна бир ўкув иили якунланиди. Бу орада Фанишернинг отаси ишлётган корхона касодга учради. Шаҳардаги квартира ҳам сотилди. Бошпанасидан айрилган Фанишер салкам бир ойлик овогарачирикдан сўйиг аранг ёткоҳонага жойлашиди. Гоҳи-гоҳида Комилжон билан бирга ўтказган дамларини соғиришди.

нар, аммо узук воқеаси шаштини кайтаради.

Иллар ўтди. Талабалик ҳам поёнига етди. Кўлига диплом теккан Фанишер ўтига кайтиш тараффудиди. Ухлаш олди телефони жиринглади. Онаси экан... Гап орасида... Бир пайтлар йўколган узук топилиби. Уни Мавжуда хола олган экан. Шундан бери набираси касал эмиш. Хола эса қандай кайтишини билмай виҳодин азобида охир айбига икор бўйлиб чиқибди...

Кечаси билан пушмаймонлик исқанасида тўлғониб чиқкан йигитнинг тонгла яқин кўзи илинди. Ўйонгандага кўш кўтарилиб қолганди. Апил-тапил кийиниб, шошганча Комилжон турдиган қаватга тушди. Муҳрланган эшикни кўриб, комендантнинг олдига ошиқди.

Комилжон тонгла хонасини топшириб кетганини ўтига, у ҳам Ҳўжаобод томон йўлга чиқди...

Нурбек КИДИРАЛИЕВ

Бўларкан-ку...

ТЎЙЛАР МУБОРАК!

Кексаларимиз доим қўлларини очиб, «Бошинг тўйдан чиқмасин» деб дуо қиладилар.

Ўзбекона удумларимиз жуда кизик-да. Фарзандларимиз уғлайиб, уларнинг бўшини иккита қилиш вақти етганни ҳамон гўё бор-будимиши тўкиб-сочиб, етти икимга донги етадиган тўй қилишига мажбурдекимиз. Бу тўйларни интернетта жойласириб, бир зумда бутун дунё ёқа ўшлармиди! Ахир ўзбек эртакларida ҳам 40 кечада 40 кундуда бўлган тўйло томошада ишқида айтилади-ку.

Яқинда бир танишиш фарзандини ўйлантириди. Иккиси ўш бир-бирига кўнгил экан, ўғил кизга кўччилик сочи кўйётганини айтиб, онасини шошириди.

Ота-онанинг боши хотди. Жамғартган маблагларни етаришкан? Бир томонда ўйхонни бироз таъмишларни кепар, бир томонда элга мәълум килиш кепар...

— Кечириаси, олжон. Ҳозир сал қўлини, бир кўнишларни таъмишларни кепар, бир кўнишларни таъмишларни кепар...

— Мана, бўларкан-ку, ихамгина тўй килса. Дастронг мөъёрида. Истроғарчилик ҳам йўқ. Ашуларни зўр маззалиши. Гоҳи-гоҳида ўзини ўтди.

Кейнинг вактларда кимўзарга тўй қилишади. Билан тўй килиш тараффудиди. Ўзини ўтди.

— Мана, бўларкан-ку, ихамгина тўй килса. Дастронг мөъёрида. Истроғарчилик ҳам йўқ. Ашуларни зўр маззалиши. Гоҳи-гоҳида ўзини ўтди.

— Синглим. Мен сизни тўғри тушуни турбиман. Лекин биз ортиқча ҳарахатсаниз тўйлини юнатдадимиз. Кудалар келишас, болаларимиз бахтили бўлишса бўлди-да...

Хўлас, тўй куни белгиланди.

Мўъжазигина тўйхонада ҳоҳ ишонинг,

хоҳ ишонманг 150-180 киши ҳам бўлди.

Биласиз, кўпчиликнинг кўнглини олиш жуда кийин. Лекин, кизикки, меҳмонлар манмун:

— Мана, бўларкан-ку, ихамгина тўй килса. Дастронг мөъёрида. Истроғарчилик ҳам йўқ. Ашуларни зўр маззалиши. Гоҳи-гоҳида ўзини ўтди.

Кейнинг вактларда кимўзарга тўй қилишади. Билан тўй килиш тараффудиди. Ўзини ўтди.

— Мана, бўларкан-ку, ихамгина тўй килса. Дастронг мөъёрида. Истроғарчилик ҳам йўқ. Ашуларни зўр маззалиши. Гоҳи-гоҳида ўзини ўтди.

— Синглим. Мен сизни тўғри тушуни турбиман. Лекин биз ортиқча ҳарахатсаниз тўйлини юнатдадимиз. Кудалар келишас, болаларимиз бахтили бўлишса бўлди-да...

Хўлас, тўй куни белгиланди.

Мўъжазигина тўйхонада ҳоҳ ишонинг,

хоҳ ишонманг 150-180 киши ҳам бўлди.

Биласиз, кўпчиликнинг кўнглини олиш жуда кийин. Лекин, кизикки, меҳмонлар манмун:

— Мана, бўларкан-ку, ихамгина тўй килса. Дастронг мөъёрида. Иstroғarчилик ҳам йўқ. Ашуларни зўр маззалиши. Гоҳи-гоҳида ўзини ўтди.

Кейнинг вактларда кимўзарга тўй қилишади. Билан тўй килиш тараффудиди. Ўзини ўтди.

— Синглим. Мен сизни тўғри тушуни турбиман. Лекин биз ортиқча ҳарахатсаниз тўйлини юнатдадимиз. Кудалар келишас, болаларимиз бахтили бўлишса бўлди-да...

Хўлас, тўй куни белгиланди.

Мўъжазигина тўйхонада ҳоҳ ишонинг,